

Sygn. akt II K 639/2013

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2014 r.

Sąd Rejonowy w Wałbrzychu w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Maciej R. Socha

Protokolant: Paulina Światłowska

przy udziale oskarżyciela publicznego z ramienia Urzędu Skarbowego w W. I. S.

po rozpoznaniu w dniach 10 grudnia 2013 r., 4 lutego 2014 r., 18 marca 2014 r., 25 marca 2014 r. oraz 25 kwietnia 2014 r.

sprawy **Z. D.**

urodz. (...) w W.

syna J. i C. z domu T.

oskarżonego o to, że:

pełniąc funkcję likwidatora, utrudniał osobom uprawnionym – na podstawie upoważnienia nr KP/505-16/13 z dnia 15.01.2013 r. – przeprowadzenie kontroli podatkowej w zakresie rozliczenia z budżetem podatku od towarów i usług za okres 01.01. – 31.12.2009 r., poprzez nie okazanie ksiąg i innych żądanych dokumentów dotyczących prowadzonej przez Sp. z o.o. Zakład Usług (...) w likwidacji działalności gospodarczej, naruszając tym samym przepisy art. 287§3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz. U. z 2012r. poz. 749 z późn. zm.),

tj. o czyn z art. 83§1 kks ;

I na podstawie art. 66§1 i 2 kk i art 67§1 kk oraz art. 41§1 kks postępowanie karne prowadzone przeciwko Z. D. o czyn opisany w części wstępnej wyroku stanowiący przestępstwo skarbowe z art. 83§1 kks warunkowo umarza tytułem próby na okres lat 2 (dwóch) ;

II zasądza od oskarżonego Z. D. na rzecz Skarbu Państwa uzasadnione koszty procesu w kwocie 90 złotych i wymierza mu opłatę w wysokości 100 złotych.

Sygnatura akt II K 639/2013

UZASADNIENIE

Na podstawie przeprowadzonego przewodu sądowego ustalono następujący stan faktyczny:

Na przełomie 2012 i 2013 roku oskarżony Z. D. pełnił funkcję likwidatora Zakładu Usług (...) Spółki z o.o. W tym czasie Urząd Skarbowy w W. zaplanował przeprowadzenie kontroli podatkowej w spółce w zakresie rozliczenia z budżetem podatku od towarów i usług za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 roku. W dniu 13 grudnia 2012 roku Urząd Skarbowy w W. wysłał do oskarżonego jako likwidatora Zakładu Usług (...) Spółki z o.o. pismo zawiadamiające oskarżonego o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej. W odpowiedzi w dniu 7 stycznia 2013 roku oskarżony Z. D. jako likwidator Zakładu Usług (...) Spółki z o.o. wystosował do Naczelnika Urzędu Skarbowego w W. pismo o nie wyrażeniu zgody na wszczęcie kontroli podatkowej w zakresie podatku od towarów i usług.

/Dowód: - częściowo wyjaśnienia oskarżonego Z. D. – k. 122, 19 ;

- zeznania świadka G. P. – k. 136-137 ;

- zeznania świadka T. S. – k. 144-145 ;

- częściowo zeznania świadka A. A. (1) – k. 133-134 ;

- częściowo zeznania świadka S. O. – k. 134-135 ;

- częściowo zeznania świadka J. S. – k. 135 ;

- dokumentacja kontrolna – k. 1-12, 20-25, 46-105, 142 /.

Takie stanowisko oskarżonego Z. D. nie skutkowało odstąpieniem przez Urząd Skarbowy w W. od zaplanowanej kontroli podatkowej. W dniu 17 stycznia 2013 roku nastąpiło wszczęcie kontroli podatkowej. Zgodnie z wydanym w dniu 15 stycznia 2013 roku upoważnieniem, do przeprowadzenia kontroli upoważnione zostały starszy komisarz skarbowy G. P. oraz komisarz skarbowy T. S.. Kontrolujące uprzednio upewniły się, że w stosunku do podmiotu - Zakładu Usług (...) Spółki z o.o. nie jest prowadzona inna kontrola (uprzednia kontrola w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych zakończyła się 29 kwietnia 2012 roku ; jej wynikiem było wszczęcie postępowania podatkowego zakończonego decyzją, od której oskarżony wniósł środki odwoławcze do WSA). W dniu 17 stycznia 2013 roku kontrolujące udały się na adres wskazany jako miejsce prowadzenia działalności Zakładu Usług (...) Spółki z o.o. w W. przy ulicy (...) celem doręczenia pisma Urzędu Skarbowego w W. z dnia 14 stycznia 2013 roku (stanowiącego odpowiedź na pismo spółki z dnia 7 stycznia 2013 roku w sprawie nie wyrażenia zgody na wszczęcie kontroli) oraz wszczęcia kontroli podatkowej w spółce w zakresie rozliczenia z budżetem podatku od towarów i usług za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 roku. Oskarżony Z. D. jako likwidator Zakładu Usług (...) Spółki z o.o. przyjął w/w korespondencję i poinformował, że do kontroli ustanowił pełnomocnika A. A. (1). W dniu 17 stycznia 2013 roku A. A. (1) podpisał upoważnienie do kontroli i podpisał odbiór pism. Kontrolujące wezwały kontrolowany podmiot do udostępnienia ksiąg podatkowych, w tym również w formie elektronicznej, oraz dokumentów związanych z przedmiotem kontroli. A. A. (1) przekazał kontrolującym, iż nie posiada żadnych dokumentów i ksiąg Zakładu Usług (...) Spółki z o.o., jak również książki kontroli tejże spółki. Kontrolujące zostały następnie poinformowane przez A. A. (1), że oskarżony Z. D. przekazał mu telefonicznie, iż nie dopuści do kontroli, albowiem nie zostało jeszcze zakończone postępowanie w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych za ten sam rok. Kontrolujące usiłowały również uzyskać informację od S. O., prowadzącej księgę (...) spółki (...), jednakże uzyskały informację, że również ona nie posiada książki kontroli tejże spółki i nie znajduje się ona w siedzibie spółki.

/Dowód: - częściowo wyjaśnienia oskarżonego Z. D. – k. 122, 19 ;

- zeznania świadka G. P. – k. 136-137 ;

- zeznania świadka T. S. – k. 144-145 ;

- częściowo zeznania świadka A. A. (1) – k. 133-134 ;

- częściowo zeznania świadka S. O. – k. 134-135 ;

- częściowo zeznania świadka J. S. – k. 135 ;

- dokumentacja kontrolna – k. 1-12, 20-25, 46-105, 142 /.

Pismem z dnia 18 stycznia 2013 roku A. A. (1), reprezentujący spółkę (...), poinformował Urząd Skarbowy w W., iż spółka ta nie wyraża zgody na kontrolę i wnosi o zawieszenie kontroli. W dniu 22 stycznia 2013 roku Naczelnik Urzędu Skarbowego w W. wydał postanowienie o odmowie zawieszenia kontroli podatkowej. Odmowa zawieszenia kontroli,

choćby nieprawomocna, powodowała, że kontrolujące mogły żądać przedłożenia ksiąg i dokumentów, zaś oskarżony był obowiązany do ich udostępnienia. W dniu 22 stycznia 2013 roku kontrolujące ponownie wniosły o wydanie dokumentów przez byłego pełnomocnika oskarżonego S. O., która odmówiła wobec braku umocowania. W tym samym dniu kontrolujące ponownie wezwały pełnomocnika oskarżonego Z. A. A. o wydanie ksiąg. W odpowiedzi A. A. (1) nie podał miejsca przechowywania ksiąg i odmówił ich wydania z uwagi na nie posiadanie, w imieniu oskarżonego Z. D. nie wyraził zgody na kontrolę. Zarówno A. A. (1), jak i S. O., a także J. S. (wskazany przez oskarżonego Z. D. również jako upoważniony do reprezentowania spółki (...)), decyzje o nie okazywaniu ksiąg i innych żądanych dokumentów konsultowali z oskarżonym Z. D., który pomimo reprezentowania go w różnych okresach przez trzy różne osoby, podejmował ostatecznie samodzielne decyzje.

/Dowód: - częściowo wyjaśnienia oskarżonego Z. D. – k. 122, 19 ;

- zeznania świadka G. P. – k. 136-137 ;
- zeznania świadka T. S. – k. 144-145 ;
- częściowo zeznania świadka A. A. (1) – k. 133-134 ;
- częściowo zeznania świadka S. O. – k. 134-135 ;
- częściowo zeznania świadka J. S. – k. 135 ;
- dokumentacja kontrolna – k. 1-12, 20-25, 46-105, 142 /.

Do czasu zakończenia kontroli podatkowej w spółce w zakresie rozliczenia z budżetem podatku od towarów i usług za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 roku, kontrolujące z ramienia Urzędu Skarbowego w W., nie otrzymały od oskarżonego Z. D. oraz reprezentujących go osób ksiąg spółki i innych żądanych dokumentów. Pomimo takiego stanu rzeczy, kontrola podatkowa w spółce w zakresie rozliczenia z budżetem podatku od towarów i usług za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 roku została zakończona.

/Dowód: - częściowo wyjaśnienia oskarżonego Z. D. – k. 122, 19 ;

- zeznania świadka G. P. – k. 136-137 ;
- zeznania świadka T. S. – k. 144-145 ;
- częściowo zeznania świadka A. A. (1) – k. 133-134 ;
- częściowo zeznania świadka S. O. – k. 134-135 ;
- częściowo zeznania świadka J. S. – k. 135 ;
- dokumentacja kontrolna – k. 1-12, 20-25, 46-105, 142 /.

Oskarżony Z. D. nie był uprzednio karany sędownie. Oskarżony Z. D. w miejscu zamieszkania posiada opinię pozytywną.

/Dowód: - dane o karalności oskarżonego Z. D. – k. 30, 152 ;

- wywiad środowiskowy dotyczący oskarżonego – k. 154-155 /.

Oskarżony Z. D. w toku postępowania przygotowawczego oraz na rozprawie głównej nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu.

Ponadto Sąd Rejonowy w Wałbrzychu zważył, co następuje:

Oceniając zgromadzony w sprawie materiał dowodowy uznać należy, iż sprawstwo i wina oskarżonego Z. D. w przedmiocie przypisanego mu czynu nie budzi jakichkolwiek wątpliwości.

Stan faktyczny sprawy w zakresie tego, iż oskarżony Z. D. pełniąc funkcję likwidatora, utrudniał osobom uprawnionym – na podstawie upoważnienia nr KP/505-16/13 z dnia 15.01.2013 r. – przeprowadzenie kontroli podatkowej w zakresie rozliczenia z budżetem podatku od towarów i usług za okres 01.01. – 31.12.2009 r., poprzez nie okazanie ksiąg i innych żądanych dokumentów dotyczących prowadzonej przez Sp. z o.o. Zakład Usług (...) w likwidacji działalności gospodarczej, jest jasny. Ustalenia stanu faktycznego nie mogą być kwestionowane w oparciu o dokumentację kontroli podatkowej, jak również w oparciu o zeznania świadków G. P. oraz T. S.. Zeznania świadków G. P. oraz T. S. , wespół z dowodami z dokumentacji kontroli podatkowej, stworzyły spójny obraz sprawy. Wymienieni świadkowie zeznawali konsekwentnie, logicznie i rzeczowo. Świadkowie G. P. oraz T. S. szczegółowo opisywały podejmowane przez nich czynności służbowe w ramach prowadzonej kontroli oraz związane z nimi zachowanie oskarżonego Z. D. oraz reprezentujących go na różnych etapach osób. Przyjmując walor wiarygodności zeznań świadków G. P. oraz T. S. przyjąć należało, że świadkowie odnosili się do spostrzeżonych i zapamiętanych faktów, niczego nie dodając i nie ubarwiając, co przemawiało również za przyznaniem ich relacjom przymiotu obiektywnych. W ich zeznaniach Sąd nie dopatrył się celowego działania ukierunkowanego na przypisanie oskarżonemu zachowań przez niego nie przejawianych. Wskazać w tym miejscu należy, iż przypisywanie świadkom G. P. oraz T. S. tego, iż intencjonalnie w sposób nieuprawniony obciążały oskarżonego Z. D., nie znajduje żadnego uzasadnienia, wszak świadkowie ci przed inkryminowanym zdarzeniem ani oskarżonego nie znały, ani nie pozostawały z nim w żadnym konflikcie, zaś sugerowanie (przez oskarżonego), iż świadkowie mogliby bezpodstawnie, bez żadnego racjonalnego powodu, obciążać oskarżonego jako prywatnego przedsiębiorcę jest co najmniej groteskowe, a tym samym musi być odebrane jako nieudolna realizacja prawa do obrony. Co istotne zeznania świadków G. P. oraz T. S. poparte są dowodami z dokumentów kierowanych do podmiotu kontrolowanego, reprezentowanego przez oskarżonego.

Oceniając z kolei zeznania świadków A. A. (1), S. O. oraz J. S., stwierdzić należy, iż zeznania te nie podważają kluczowego ustalenia dokonanego przez Sąd, iż spółka (...) reprezentowana przez oskarżonego Z. D. w czasie kontroli podatkowej nie udostępniła upoważnionym kontrolującym ksiąg i innych żądanych dokumentów. Nawet wymienieni świadkowie, aczkolwiek widoczna w ich zeznaniach jest chęć swoistej „pomocy” procesowej oskarżonemu, tych okoliczności nie podważają. Stąd też odnośnie tej części ich zeznań, Sąd przyznał im walor wiarygodności. Równocześnie wskazać należy, iż nie jest zadaniem świadków wyprowadzanie ocen prawnych, sprowadzających się do lansowania tezy, iż oskarżony nie powinien być w ogóle wzywany do wydania ksiąg i dokumentów ; tego rodzaju ocenę skuteczności prowadzonej kontroli przeprowadził Sąd, zaś oceny świadków muszą być w tej części ocenione krytycznie. Istotną dla ustaleń stanu faktycznego wartość miała natomiast ta część zeznań świadka A. A. (1), w której jasno i uczciwie wskazał on na sposób podejmowania decyzji przez oskarżonego, który korzystał z pomocy doradców (zeznania świadka A. A. (1) z dnia 4 lutego 2014 r.: „My konsultowaliśmy kwestie udostępnienia dokumentów do drugiej kontroli z panem D., ale decyzję podejmuje zawsze klient. To były jego niezależne decyzje”) ; z tej części wiarygodnych zeznań świadka A. A. (1) jednoznacznie wskazują, iż niezależnie od korzystania z pomocy doradców, oskarżony podejmował ostateczne decyzje co do sposobu postępowania w czasie kontroli spółki (...). Krytycznie należy z kolei ocenić zeznania świadka J. S., który zamiast konkretnych zeznań przedstawił pozamerytoryczną ocenę pracy Urzędu Skarbowego w W., jakby wierząc publicystycznej tezie, iż urzędnicy mają na celu szkoderowanie podatnikom i obywatelom (zeznania świadka J. S. z dnia 4 lutego 2014 r.: „Współpracowałem z panem D.. Kiedy został wezwany przez urząd to nie sprawdzono dokumentacji pod względem merytorycznym, lecz oskarżono pana D. o utrudnianie kontroli, jak chciano przesłuchać pana D. to wyproszono mnie, ja zadzwoniłem do moich organów prawnych i ostatecznie uczestniczyłem w przesłuchaniu. W tej sprawie nie ma problemu pana D., problemem jest tylko i wyłącznie urażona ambicja urzędników”).

Końcowo, Sąd krytycznie odnosi się do wyjaśnień oskarżonego Z. D.. Wyjaśnienia oskarżonego stanowią tylko i wyłącznie realizację jego prawa do obrony, które opiera się na tym, iż oskarżony jest przeświadczony, iż miał rację, zaś kontrolujące z ramienia (...) w W. racji nie miały. Sąd jednoznacznie ustalił, iż taka teza stanowiąca ośnowę linii obrony oskarżonego nie jest słuszna.

W tym stanie rzeczy, Sąd uznał, iż oskarżony Z. D. dopuścił się czynu polegającego na tym, że pełniąc funkcję likwidatora, utrudniał osobom uprawnionym – na podstawie upoważnienia nr KP/505-16/13 z dnia 15.01.2013 roku – przeprowadzenie kontroli podatkowej w zakresie rozliczenia z budżetem podatku od towarów i usług za okres 01.01. – 31.12.2009 r., poprzez nie okazanie ksiąg i innych żądanych dokumentów dotyczących prowadzonej przez Sp. z o.o. Zakład Usług (...) w likwidacji działalności gospodarczej, naruszając tym samym przepisy art. 287§3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. ordynacja podatkowa. Zachowanie oskarżonego wypełniło znamiona występku z art. 83§1 k.k.s., albowiem oskarżony utrudniał przeprowadzenie kontroli podatkowej, w sposób wskazany w dyspozycji art. 83§1 k.k.s. ; zachowanie oskarżonego wprost ukierunkowane było na utrudnienie przeprowadzenia kontroli. Oskarżony wykazał protekcyjny stosunek do prawnie nałożonych obowiązków.

Odnosząc się do argumentów oskarżonego Z. D., iż w stosunku do spółki (...) kontrola podatkowa w ogóle nie powinna być prowadzona, stwierdzić należy, iż oskarżony nie ma racji. Po pierwsze, stwierdzić należy, iż nieakceptowalna jest teza, iż kontrola podatkowa może być prowadzona wyłącznie za zgodą podatnika. Podkreślić należy, iż w momencie wszczęcia kontroli podatkowej kontrolujące z ramienia Urzędu Skarbowego w W. potwierdziły, iż wobec tegoż podmiotu nie jest prowadzona inna kontrola (zgodnie z art. 282b Ordynacji podatkowej i art. 82 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej). Zarzuty oskarżonego co do nieprawidłowości wszczęcia kontroli nie są zasadne i w tym zakresie odwołać się należy do uzasadnienia rozpoznania skargi przez Dyrektora Izby Skarbowej we W. z dnia 14.02.2013 roku. Uprzednia kontrola w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych zakończyła się 29 kwietnia 2012 roku, jej wynikiem było wszczęcie postępowania podatkowego zakończonego decyzją, od której oskarżony wniósł środki odwoławcze do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego ; kontrola podatkowa nie jest tym samym co postępowanie podatkowe ; ponadto uprzednia kontrola dotyczyła podatku dochodowego, a przedmiotowa miała dotyczyć podatku od towarów i usług. Nie zachodziła więc przeszkoda z art. 282a § 1 Ordynacji podatkowej (kontrola uprzednia, na którą powoływał się oskarżony i obecna nie dotyczyły tego samego przedmiotu). W przedmiotowej sprawie nie zachodziły przesłanki obligatoryjne do zawieszenia kontroli. Pismem z dnia 18 stycznia 2013 roku A. A. (1), reprezentujący spółkę (...), poinformował Urząd Skarbowy w W., iż spółka ta nie wyraża zgody na kontrolę i wnosi o zawieszenie kontroli. W dniu 22 stycznia 2013 roku Naczelnik Urzędu Skarbowego w W. wydał postanowienie o odmowie zawieszenia kontroli podatkowej. Odmowa zawieszenia kontroli, choćby nieprawomocna, powodowała, że kontrolujące mogły żądać przedłożenia ksiąg i dokumentów, zaś oskarżony był obowiązany do ich udostępnienia. Zgodnie z art. 143 kpa wniesienie zażalenia nie wstrzymuje wykonania postanowienia co do zasady. Wreszcie stwierdzić należy kategorycznie, iż pomimo, że oskarżony Z. D. korzystał z pomocy pełnomocników, to ostatecznie on podejmował samodzielne decyzje co do sposobu postępowania w stosunku do kontrolujących, na co wskazał zresztą kategorycznie świadek A. A. (1) ; odmienne rozumienie korzystania z pełnomocnika prowadziłyby do absurdalnej sytuacji, iż osoba korzystająca z pełnomocnika nie odpowiada za swoje działania i zaniechania, w sytuacji gdy po wysłuchaniu doradców podejmuje świadome decyzje.

Wina oskarżonego Z. D. nie budzi wątpliwości. Oskarżony miał możliwość zachowania się zgodnie z normami prawnymi, czego nie uczynił mając stosowną wiedzę w zakresie swoich praw i obowiązków. Brak jest jakichkolwiek okoliczności, które winę oskarżonego mogłyby wyłączyć.

Ustalając ponad wszelką wątpliwość, iż oskarżony Z. D. dopuścił się czynu z art. 83§1 k.k.s., Sąd dokonał oceny stopnia winy i społecznej szkodliwości tegoż czynu oraz oceny postawy sprawcy, dochodząc do wniosku, iż zasadne będzie zastosowanie środka probacji i warunkowe umorzenie postępowania karnego. W ocenie Sądu wina oskarżonego Z. D. oraz społeczna szkodliwość popełnionego przezeń czynu nie są znaczne, okoliczności popełnienia czynu nie budzą wątpliwości, zaś mając na uwadze, iż oskarżony nie był uprzednio karany sędownie (k. 152 akt), uwzględniając jego dojrzały wiek, dotychczasową postawę życiową, sposób życia oraz właściwości i warunki osobiste (k. 154-155 akt), jak również fakt, iż mimo, że oskarżony kontrolę podatkową utrudnił, to jednak została ona zakończona (na co wskazali świadkowie G. P. oraz T. S.), Sąd zastosował wobec oskarżonego dobrodziejstwo warunkowe umorzenia postępowania. U podstaw rozstrzygnięcia Sądu leży głębokie przypuszczenie, że pomimo warunkowego umorzenia postępowania będzie oskarżony przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni ponownie przestępstwa. Zdaniem Sądu doświadczenie związane z toczącym się przeciwko oskarżonemu procesem karnym, winno stanowić

dla niego wystarczającą nauczki i przestrogi na przyszłość oraz zdopingować do przestrzegania prawa. Wyznaczony stosownie do przepisu art. 67§1 kk dwuletni okres próby umożliwi odpowiedź na pytanie, czy postawiona w stosunku do oskarżonego Z. D. prognoza kryminologiczna okaże się trafna.

Mając na uwadze aktualną sytuację materialną oskarżonego, zasądzone od oskarżonego Z. D. na rzecz Skarbu Państwa wydatki poniesione przez Skarb Państwa od chwili wszczęcia postępowania oraz wymierzono mu opłatę.